

Протокол
позачергового засідання
Комісії з питань розвитку аграрного ринку України Громадської ради при
Міністерстві аграрної політики та продовольства України

від 30 січня 2013 року

Початок засідання: 11 годин 00 хвилин
Місце проведення: м. Київ, вул. Хрещатик, 24,
зала засідань (к.408), IV поверх Мінагрополітики
Головував – Бісюк І.Ю., Перший заступник Міністра аграрної політики та продовольства України
Андрієвський В.Є., Голова Комісії з питань розвитку аграрного ринку
Присутні члени Комісії, представники держустанов, зернотрейдерів та інші: Агафошина К.В., Андрієвський В. Є., Башинський В.В., Беляєв Р.С., Бісюк І.Ю., Борчевський В. М., Вахель Ю. В., Вітвицький В.М., Волівач В.О., Волошина О.В., Гілмон Д., Головін О.А., Горбачов М.О., Горбачов В. М., Гусєва Н. О., Гуссар В. Г., Девіс Ч., Дем'янчук А.М., Деркач, Дідик Н. В., Дубінюк Ю. В., Елік В.К., Заблоцький А., Кіріченко О. Ф., Клебанова Л. Г., Клименко В.Г., Ключа С. О., Кожушко А. В., Корінькова Г.М., Коротков О. О., Кривов'язий С. Й., Крочак С. В., Кузьменко Л. П., Кузьменков О. О., Купченко А. В., Лапа В. І., Лебедь В. Г., Лесніков А.В., Литвинський К.Г., Лісовенко В. Т., Марчук Ю. М., Мірошніченко В. В., Мірошніченко І. В., Моргунова І., Назарович І. С., Новіков Г.В., Пахомов О., Підберезняк Т. В., Погорілий В. М., Рабенко С. Л., Рибчинський Р. С., Рішко Р. В., Саблук В. П., Сабодаж В., Самусь О. Г., Соколев Д.А., Стоянов С. В., Супліна Т. П., Федоренко В.А., Фрідмо Л. М., Фролов А. Ю., Харченко Г. І., Хейгер Р. Дж., Ходаківський І. П., Чайка О. П., Чекер Я. М., Черевичний Я. А., Чупровський К.М., Шеремета О. І., Ювченко А. Г., Яременко І. І., Ярчук М. М.

Бісюк І.Ю.

Відкрив розширене позачергове засідання Комісії з питань розвитку аграрного ринку України Громадської ради при Міністерстві аграрної політики та продовольства України.

Оголосив Порядок денний роботи зібрання:

1. Обговорення ситуації щодо експорту зернових культур в поточному маркетинговому році.

2. Обговорення впровадження Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно» №5493-VI від 20.11.2012 р.

1. Обговорення ситуації щодо експорту зернових культур в поточному маркетинговому році.

Саблук В.П.

Поінформував присутніх про обсяги експорту зернових станом на 29 січня поточного року. З урахуванням продуктів переробки, загальний обсяг експорту на сьогоднішній день

складає близько 16 млн. т і до кінця поточного року обсяг експорту зернових Міністерство оцінює на рівні 7,2 млн. т, тобто загальний обсяг на рівні 23,2 млн. т.

Щодо перспектив експорту пшениці, при поточному балансі цифри залишаються на раніше узгодженому рівні, а в майбутньому обсяг може бути збільшений за рахунок зерна, яке зможе реалізувати Аграрний Фонд, але переоформлення триватиме певний час і тому в найближчі два місяці офіційні цифри переглядатися не будуть. Остаточні можливості можуть бути сформульовані після оцінки стану озимих культур.

Бісюк І.Ю.

Наголосив, що ринок експорту зерна повинен бути організованим та прозорим. Запропонував провести роботу та запросити до бесіди компанії "Інтерфат" та "Трейдфін", які ще не є членами Асоціації, але вже майже завантажені зерном. Додав, що такі не організовані трейдери, до того ж, підривають цінову ситуацію.

Мірошниченко І.В.

Всі громадські організації, що підписали Меморандум, стежать за виконанням його умов та розраховують на Міністерство, як на арбітра в цьому питанні. Підкреслив, що громадські організації будуть і надалі стежити за тим, як буде проходити експорт. Зазначив що процедури продажу зерна з Аграрного Фонду були відкриті та на рівних умовах для всіх і немає сумніву в тому, що це зерно буде експортовано.

Закликав усіх підписантів Меморандуму дотримуватися його правил і умов.

Бісюк І.Ю.

Зазначив що керівництво Міністерства регулярно, один раз в два тижня, проводить робочі зустрічі з представниками організованого зернового бізнесу аби звірити позицій щодо політики на зерновому ринку. В рамках організованого ринку ліміти зерна які були погоджені та заплановані до експорту з України, згідно умов підписаного Меморандуму, закінчились. В січні-лютому, політика Аграрного фонду буде залежати від кількості зерна яке буде передано малими приватними підприємствами та спрямовано в площину виробництва хлібно-булочних виробів.

Закликав всі громадські організації та асоціації більш плідно працювати в законотворчій діяльності з підрозділами Міністерства аграрної політики та продовольства України та центральними органами виконавчої влади, підпорядкованими Міністерству.

Наголосив на необхідності найближчим часом на Громадській раді обговорити питання стратегії розвитку агропромислового комплексу до 2020 року. По законодавчому напрямку, згідно доручення міністра, жодного законопроекту не буде вноситися в Верховну Раду України без попереднього обговорення на Громадській раді з залученням громадських організацій та асоціацій.

2. Обговорення впровадження Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно» №5493 від 20.11.2012 р.

Андрієвський В.Є.

Нагадав, що два закони розглядались у рамках діяльності міжвідомчої робочої групи, що була утворена наказом Міністерства Аграрної політики та продовольства №170 від 2012 року. Ці два законопроекти протягом 2012 року проходили обговорення, як на Громадській раді, так і на засіданнях робочої групи і комісії Громадської ради з питань розвитку аграрних ринків, до кінцевого їх підписання Президентом України і друку в «Урядовому кур'єрі».

На засіданнях Громадської ради і Комісії, яких було проведено у 2012 році разом одинадцять, на п'яти з них ці два законопроекти обговорювались на широкому колі з громадськими організаціями. Хто знайшов можливість відвідати ці заходи, надавали свої пропозиції, які враховувалися. Робоча група разом з представниками міністерства та громадських організацій на постійних засадах працювала з експертними підрозділами Верховної Ради України. Після прийняття законів у другому читанні та в цілому, вони були направлені на підпис Президента України.

Зрозуміло, що положення закону носять загальний характер і жоден закон не вступить в силу, поки не буде розроблена система підзаконних актів, на рівні постанов Кабінету Міністрів, наказів профільного міністерства, включаючи постанови і накази Національного банку України. Оскільки, ці два закони (про аграрні розписки і про Гарантійний фонд) створюють засади впровадження фінансових систем полегшення доступу виробникові сільськогосподарської продукції до кредитних ресурсів, тільки з різним предметом застави. Підкреслив, що для завершеності системи не вистачало, Гарантійного фонду, як четвертого компоненту системи, що власне створена в Україні з 2002 року.

Наголосив, що ведеться робота з розробки планів впровадження законів у життя.

Клюца С. О.

Зробив презентацію системи кредитування під заставу врожаю, що знаходиться на зберіганні (щодо Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно). Звернув увагу, що Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно, який створюється, визначається як єдина державна неприбуткова установа яка створена з метою забезпечення та захисту прав і законних інтересів володільців складських документів на зерно у разі неспроможності зернового складу та виконує функції державного управління у сфері гарантування виконання зобов'язань за складськими документами на зерно. Висвітлив загальні умови кредитування сільськогосподарських товаровиробників і залежність обсягів кредитування від ступеню забезпеченості майном боржника, таким як нерухомість, зерно, цінні папери, рухоме майно та фінансові зобов'язання; сучасні умови обмеженого використання складських документів як застави з огляду на недовіру до зернових складів. Звернув увагу на ризики втрати зерна, переданого зерновому складу на зберігання у разі неспроможності елеватора його повернути. Подоланню зазначених проблем служить створення Гарантійного фонду як системи спільного гарантування зобов'язань один одного. Підкреслив безпечне інвестування під складські документи, адже власники складських документів отримують від Гарантійного фонду гарантоване відшкодування вартості зерна у разі неспроможності зернового складу.

Розглянув джерела формування Гарантійного фонду. Окремо зупинився на розмірі резервів Гарантійного фонду, який встановлюється від 10% до 20% вартості зерна, що передавалося на зберігання в попередньому маркетинговому році.

Також освітив систему управління фондом, яку очолюють Загальні збори учасників - колегіальний орган, в роботі якого беруть участь всі учасники фонду. В період між Загальними зборами вищим органом управління стає Адміністративна рада фонду, до якої входить три призначених Кабінетом Міністрів України представника.

Відмітив, що найбільшими повноваженнями наділені все ж Загальні збори учасників, до виключної компетенції яких відноситься питання про напрями розміщення накопичених резервів та затвердження розміру адміністративних витрат на управління Гарантійним фондом, визначення розміру внесків та прийняття рішення про збір спеціальних внесків до фонду, прийняття нових учасників.

Наголосив на очікувані результати від запровадження системи Гарантійного фонду:

- Зменшення ризиків власників зерна, які передали своє зерно на зберігання на сертифікований елеватор

- Зростання ліквідності складських документів
- Зменшення ризиків втрат кредиторів та спрощення оцінки мінімальної ліквідності складського документа
- Зменшення затрат кредиторів на оцінку ризиків (на вивчення предмету застави, моніторингу його збереження, перевірки дійсності документів)
- Відповідне зменшення плати за користування кредитами
- Збільшення обсягів кредитування
- Можливість здійснення рефінансування банків на більш вигідних умовах
- Доступ до кредитних ресурсів для середніх та дрібних зерно власників
- Цінова стабілізація ринку та зниження сезонного коливання цін

Бісюк І.Ю.

Звернув увагу, що діяльність Гарантійного фонду дає можливість товаровиробнику залучити гарантовані кредитні ресурси як від держави, так і від комерційних банків та мінімізувати ризики. Таким чином, зробив висновок що Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно» № 5493 від 20.11.2012 р. потрібен. Текст Закону та роз'яснення до нього, а також і світовий досвід його впровадження необхідно як найбільше поширити - викласти в електронній формі та видати в друкованому вигляді.

Мірошниченко І.В.

Відзначив важливість даного закону, оскільки він зачіпає інтереси 40% елеваторних потужностей, 90% експорту і 100% переробки. Запропонував за результатами зустрічі підготувати протокол, в якому чітко відобразити зауваження та позицію, а потім провести додаткову зустріч щоб усунути всі незрозумілості.

Бісюк І.Ю.

Зазначив що всі коментарі, аналітичні висновки експертів дуже уважно вивчаються. Думка фахівців громадських організацій та асоціацій важлива в роботі Міністерства. Запропонував на засіданні Громадської ради розглянути питання активізації роботи аграрної (товарної) біржі, яке поки що не знайшло вирішення, але є дуже актуальним, бо робота біржі впливає на утворення вартості.

Клименко В.Г.

Погодився, що було проведено дві наради в Європейській бізнес асоціації та Американській Торговій Палаті. Були сформовані зауваження та пропозиції. Звернувся з проханням до доповідача висвітлити зауваження, які мають місце і особисте відношення до них, після чого обговорити нові.

Клюца С.О.

Пояснив деякі непорозуміння, породжені чутками, що обговорюються, але не мають нічого спільного з дійсністю.

Клименко В.Г.

Наголосив, що повинна бути прорахована мінімальна сума, щоб Гарантійний фонд працював, якщо вона не прорахована – визнати, що це не є прораховано, аби була ясність. Те, що треба збиратися, домовлятися, це є зрозуміло. Таким чином, мінімальна сума не

прорахована. Тоді питання, скільки дасть грошей держава в Гарантійний фонд: 10 мільйонів чи мільярд гривень? Тому що спираючись на чутки, що ходять інтернетом – власнику елеватора на 100 тис. т. доведеться здати 6 мільйонів гривень, бо так приблизно прорахували в Кабінеті Міністрів.

Питання до доповідача, чи цей фонд утворюється для Кабінету Міністрів, чи для учасників ринку? До цього можна нагадати, що також особисто приймав участь три роки тому у роботі робочої групи. В результаті, два роки до цього закону ніхто взагалі не торкався, оскільки не було фінансування американської агенції і тільки коли його поновили, цей закон дістали із шухляди та передали до Парламенту. Де в першому, другому, третьому читанні протягом однієї хвилини одночасно Парламентом все було прийнято, ніхто не розглядав його. Але невідомі люди внесли туди зміни, які суттєво змінили поняття Гарантійного фонду. Тепер все керівництво фонду призначається Кабінетом Міністрів. Питання, навіщо взагалі загальні збори? Загальні збори повинні призначати, так було в початковому варіанті законопроекту, хто підмінив ці речі? Додав, що після прийняття, законопроект два тижні не з'являвся на сайті. Тільки зараз, коли з'явився текст, виникають і зауваження, тому що раніше цього не було. Ось чому сьогодні іде розгляд, щоб було всім зрозуміло. Повторюється запитання, чи може доповідач щось навести у цифрах? Коли Гарантійний фонд запрацює, які кошти він має сконцентрувати?

Кузьменков О.О.

Законом не передбачено детальний механізм формування Фонду, але в ньому існують перехідні положення, що визначають порядок розробки нормативних актів і Міністерство запрошує до участі в їх розробки. Серед таких актів - визначення розміру вступного внеску для учасників Гарантійного Фонду. Тому конкретні цифри хотілося б обговорити з учасниками ринку.

Горбачов В.М. (заст. Голови правління "Райффайзен Банк Аваль")

Наголосив на тому, що якщо суттю створюваного Гарантійного Фонду є гарантія повернення коштів або зерна за рахунок спільних внесків, то це повинно бути як банківська гарантія.

При створенні Гарантійного Фонду повинен бути відпрацьований механізм по його реальному наповненню фондами, грошима. Якщо буде створений Гарантійний Фонд, який буде давати гарантії аналогічні банківським але за зерно, то банки будуть ще більше зацікавлені у видачі кредитів.

Горбачов М.О. (компанія «Суфле»)

Звернув увагу всіх розробників закону на те, яку мету переслідує цей документ. Підкреслив важливість моменту, тому що загибель зерна або його злодійство, чи інші виникаючі складнощі можуть бути покриті іншими механізмами, наприклад страхуванням.

Механізм страхування існує і працює. З досвіду власної компанії навів приклад про загибель сім років тому 3-х тис. т зерна і страхова компанія виплатила 100% вартості втраченого зерна.

Підкреслив, що всі західні компанії страхують абсолютно всі елеватори на яких вони працюють, незалежно від того свої це елеватори або чужі. Тому важливо визначити мету цього закону.

Попередньо ці питання розглядалися на Комітеті Європейської Бізнес Асоціації і задавалося питання - яким чином можна отримати здешевлення кредитів?

Якщо це буде спеціальний закон, який дозволить Національному банку дати комерційним банкам, наприклад, 10% рефінансування, то в даному законі це не відображено.

З розглядуваного закону прямо не впливає що йде здешевлення кредитів для тих, хто стає клієнтом елеватора - учасника Гарантійного Фонду, тобто це поки що тільки гасло.

Головний принцип, який порушено при написанні запропонованого закону - це принцип добровільності. Отже, у всіх зернових складів немає права вибору - або у них відбирають ліцензію і сертифікат, або потрібно ставати членом "клубу" і платити як мінімум 10% від обороту.

Висловив зауваження, що такі дії є порушенням Конституції. Підкреслив, що компанія яку представляє сам доповідач, є і як трейдер, як переробники, як підприємства які торгують хімією, і довіряє кільком компаніям (як українським, так і іноземним), а Гарантійний Фонд повинен підвищити довіру до елеватора. До транснаціональних елеваторів довіра висока, а до інших, в першу чергу до державних, низька навіть за умови включення їх будь-куди. Такі компанії не надають звітність, ніхто не карається за шахрайство (наприклад, ДАК «Хліб України»).

Висловив незрозуміння чому формування капіталу для фонду здійснюється внеском власних коштів, а потім з цього фонду погашається діяльність тих, хто несумлінно працював на елеваторі. Виголосив, що це є профанація, це неправильно.

Запропонував власний алгоритм дій. Якщо держава хоче забезпечити надійність елеватора, вона повинна створити спеціальний фонд куди можна покласти 10% або 20% від вартості зерна за попередній рік. Ці гроші можна покласти на своєму елеваторі як депозит, при цьому можна використовувати банківську гарантію першокласного банку і Гарантійний Фонд міг би використовувати цю суму для покриття страхового випадку. Якщо на власному елеваторі нічого не трапляється, то в останній день по гарантії сума повертається. Це дозволить підвищити персональну відповідальність власників зернових складів. Ті хто буде працювати недобросовісно, нечесно автоматично підуть з ринку і інші не повинні платити за злочинство, яке в основному здійснюється на державних елеваторах.

Створюючи Гарантійний Фонд у запропонованому тепер вигляді, ми створюємо пласт корупціонерів і злочинців, які будуть зацікавлені в розбазарюванні бюджетних коштів і в крадіжці зерна.

Підкреслив, що всі говорять про необхідність підвищення виробництва зерна. Але питається, що станеться якщо елеватор заплатить у фонд 10% від обороту? Якщо для прикладу взяти елеватор з обсягом 100 тис. т, то дорожчання для сільгоспвиробника складе 30 доларів на тонні. Цей запропонований механізм значно вигідніший як сільгоспвиробникам, так і трейдерам.

Маркетинговий ланцюжок з кожним роком все збільшується і вже виросла з кількох гривень до відсотків (і як мінімум на 30 доларів.).

Звернув увагу, що також абсолютно порушені принципи управління. Можна було б використати досвід Франції, де громадські організації відіграють велику роль у формуванні і реалізації політики. Там учасники ринку практично управляють бюджетом, знають хто чесний, а хто ні і спільно вибирають керуючі органи.

На загальних зборах Фонду повинен формуватися менеджмент від самої гори до самого низу, а вони вже запрошують найманих працівників і вони підзвітні не Кабінету Міністрів, не Міністерству, а Загальним зборам. У цьому випадку закон буде працювати чесно, тому що буде спрямований на роботу з зерновими складами, а не на створення красивої картинки для Кабінету Міністрів .

Горбачов М.О.

У держави є механізм контролю через інспекції за елеватором, більш того, якщо для держави так принципово зберегти якийсь контроль, то можна призначити тимчасову адміністрацію, наприклад, на один рік поки є гроші держави у Фонді. У запропонованому вигляді Фонд буде "мертвонародженим" і ніхто туди не вступить.

Мірошниченко І.В.

Висловив абсолютну підтримку всього що було сказано раніше. Додав, що прямо дуже здивований що такий Закон з'явився при фінансуванні та підтримці таких поважних організацій. Потрібно виправляти, але зголосився підписатись під кожним попереднім словом.

Кузьменков О.О.

Торкнувся питання комунікації. Така розмова, яка відбувається на теперішній зустрічі, мала місце відбутися два роки тому. Підготовка даного Закону була максимально публічною і запрошувалося до участі широке коло людей. Наголосив, що треба трейдерам і асоціаціям визнати те, що вони згаяли час і всі ті зауваження, які висловлюються в цей час, повинні були з'явитися на етапі підготовки законодавчого акту.

Визнав щодо страхування, то це є надання учасникам ринку якихось гарантій, але на сьогоднішній день, це не є інструментом, який робить ліквідним обіг складських документів.

Соболев Д.А.

Американська торгова Палата вже піднімала декілька питань, коли просили застосувати вето на законопроект щодо ГФ. Виявив бажання отримати відповіді на декілька питань.

Ключа С.О.

Відповів на запитання з урахування норм прийнятого Закону.

Мірошниченко В.В.

Навів приклад можливої ситуації на зерновому ринку при вступі елеватора в Гарантійний Фонд із сплатою 10% або 5% внеску і при відповідному подорожчанні зерна для виробника на 30 або 15 доларів та знаходженні поруч складу, який не є учасників Фонду. Цей склад може купувати у виробника зерно за більш вигідною для них ціною. Виникає питання - хто буде везти зерно на сертифікований елеватор який є учасником Фонду?

Тобто виходить обмеження тим колом клієнтів, у яких практично немає грошей і вони віддадуть зерно (наприклад 500 тонн) під складську квитанцію щоб отримати гроші, а інше зерно буде рухатися другим шляхом.

Таким чином, з усього обсягу зерна що надходить на склад, повинен сплачуватися внесок у Гарантій Фонд. Отже, людині немає сенсу вести туди зерно, так як він хоче його продати дорожче. Додав друге питання, щодо участі у Фонді портових елеваторів.

Горбачов М.О.

Погодився з висловленою думкою Мірошниченко В.В. Ще раз зупинився на прикладі зберігання зерна на складах з різним статусом і навів приклад Франції, де зерно можна зберігати на чужому елеваторі. Тобто, якщо зерно привезено на елеватор, то його продано і не важливо кому - кооперативу, членом якого є виробник чи приватній компанії.

У США аналогічна ситуація. Навіть якщо фермер і є членом кооперативу але привіз зерно на елеватор, то він його продав.

Той хто привіз зерно на елеватор не має складського документа і не може йти в банк для отримання кредиту. Він може з цією метою побудувати власний елеватор. Тому цей Закон буде стимулювати сільгоспвиробників не до зберігання, а до продажу зерна. Тоді виникає питання - про які кредитні ресурси і для кого йде мова?

Зазначив, що компанія як власник 3-х елеваторів, платити 10% і вступати в таку структуру не буде, а буде купувати зерно на власних елеваторах і експортувати.

В результаті таких дій з боку Міністерства отримаємо модель, де буде переважати великотоварні виробники з вертикально інтегрованими структурами і при повній відсутності дрібного фермера зі своїм зерном.

Вахель Ю.В.

Наголосив на необхідності приділяти більше уваги конкурентноздатності української продукції і закликав авторів, прихильників цього закону і особливо Міністерство, не забувати про це, враховуючи що це вказівка Президента України і гаранта Конституції.

Підкреслив, що в ході наради пролунало багато економічних аргументів і можна погодитися з бажанням захистити покладавця. Але, зауважив, те що пропонується законом, нонсенс. Підкреслив бажання додати в нову редакцію закону те, що вступ до Гарантійного Фонду є добровільною справою.

Андрієвський В.Є.

Нагадав, що Президент України підтримав закони, які обговорюються, коли підписав їх.

Звернув увагу, що практика в різних країнах різна. У США в окремих штатах є гарантійні фонди, де про добровільність мова взагалі не йде, там це обов'язкова процедура.

Пам'ятаючи з 2004 року спільні намагання збудувати систему, просив би, як юриста, висновки, що «все погано» не надсилати. Наголосив, що чекає від пана опонента пропозицій, як змінити на краще ситуацію, бажано у письмовому вигляді направляти до робочої групи і співпрацювати на постійній основі, обговорюючи ті чи інші аргументи і засади. До того ж закликав і всіх присутніх колег.

Рішко Р.В.

Поінформував про те, що ТОО «Укркарготранс-інвест» проводить господарську діяльність з надання транспортно-експедиційних послуг перевезення сільськогосподарської продукції залізничним транспортом.

В планах компанії збільшити свій парк до 1000 одиниць, а до кінця поточного року придбати в Росії ще близько 110 вагонів-зерновозів. Запросив трейдерів до співпраці.

Клименко В.Г.

Визнав, що по-перше фактом є те, що закон прийнято, і зрозуміло, що є побажання його якимось чином удосконалити. Як це зробити і чи можна це взагалі зробити – потребує додаткового вивчення. Наголосив, якщо закон в такому «наживному» плані прийнято і він буде вводиться в дію, то це буде мати негативні наслідки, тому що реакція бізнесу може бути такою: «Ми не вступаємо до Гарантійного фонду, а якщо не вступаєте, ми у вас відбираємо право займатися цією діяльністю. Якщо так, тоді нам ваші свідоцтва непотрібні, наш склад буде працювати на себе, на нашу компанію, купувати зерно і не буде надавати послуги сільгоспвиробникам.» Якщо мета закону – щоб 700 елеваторів України перестали надавати послуги сільгоспвиробникам, тоді варто спробувати в такому владному стилі продовжувати працювати. Наголосив, що закон не був таким, зміни до нього внесли невідомі депутати, коли закон потрапив на розгляд. Хто ввів? Там були інші пропозиції, які добре пам'ятає, тому що приходив до робочої групи і тоді такого у тексті не було, що Кабінет Міністрів керує, обов'язково всі повинні вступати і т.п. такого не було. Реакція на це буде дуже поганою для аграрного ринку України.

По-друге, давайте об'єктивно, хоч хто-небудь може сказати, яку вигоду отримає від прийняття цього закону хоч один учасник ринку. Ми вже з'ясували – товаровиробник нічого не отримає, керівники складів нічого не отримують, крім головного болю і сплати коштів.

Нагадав, що працював у іноземній компанії, ми завжди своє зерно страхували, альтернативи не було. Була вказівка: купив зерно – застрахуй, складські свідоцтва передай у Париж. Все, розмову закінчено.

Тому виникає питання, є хоч одна компанія в Україні чи товаровиробник, який був умовно кажучи «кинутий» членом Зернової асоціації? Покажіть мені цю компанію. Хто поклав до нас зерно і був обкрадений? Висловив думку, що ніхто з солідних трейдерів нікого не обманював. Тому в цьому плані тут також немає сенсу.

Висловив не розуміння Кабінету Міністрів, який згоден покласти величезні кошти до фонду. Тут немає ніякого сенсу: утримувати штат, призначати когось, хто буде керувати, карати когось. Тому до чого я веду, закон, треба розглянути в тому напрямку, що якщо вже створюється система, що підтримує складські свідоцтва, то по-перше хочеться побачити дешеві кредити, то де ж вони є?

Учора Кінах А.К. на нараді у Голови Уряду України сказав про те, що в нас мабуть єдина країна у світі, де дефляція з одного боку, а з другого 7,5% ставка рефінансування Нацбанку і кредити, якщо людина звертається до банку, під 25-30% у рік. Як при дефляції можуть бути такі відсотки по кредитам? Тобто мова йде про абсолютно перевернуту економіку. Уявіть ситуацію, коли звертаєшся до банку по дешевий кредит. Чому будуть надавати дешевий кредит? Депозити приймаються під 22% річних, аби накінути 2-3% і видати кредит. Тому це перевернута з ніг на голову економіка і ми є заручниками цієї системи. І тому закон про гарантійний фонд, виглядає не зовсім добре.

Наприклад здав 6 млн. грн. до Гарантійного фонду, а держава каже, що учасник Гарантійного фонду має пільгу – отримує кредит рівно 6 мільйонів і відсотки за кредит – 0. Тоді добре, людина вклала кошти, покращила фінансову надійність, а їй держава повернула ці кошти, як безвідсотковий кредит, тоді не будуть підвищувати ціну для виробника.

Висловив думку, що законопроект треба дороблять, щоб побачили кому і наскільки він буде вигідний. Усі учасники ринку повинні побачити свою вигоду, тоді це буде працювати. На сьогодні ж у цьому законопроекті вигоди не видно нікому. Тоді питання – навіщо ми його прийняли?

Через все зазначене запропонував перш за все подякувати міністерству за діалог, а зі свого боку намагатися внести толкові пропозиції, якщо це вийде.

Саблук В.П.

Звернув увагу на те, що зараз розробляється комплексна програма розвитку до 2020 року і сьогодні обговорювалися лише деякі засоби і шляхи регулювання аграрного ринку.

Міністерство в цей час створює робочі групи з підготовки комплексної програми, готує технічні завдання та формує персональний склад. Через те, запропонував імпортерам та експортерам увійти до складу робочої групи з питань регулювання ринку.

Запропонував частіше проводити робочі зустрічі в Міністерстві за участю товаровиробників, трейдерів для обговорення існуючих проблем.

Щодо удосконалення існуючого Меморандуму, то, на жаль, на даний час немає для цього законодавчої бази, але при розробці нової стратегії цей момент Міністерство намагатиметься врахувати.

Висловив думку щодо прийнятого закону про Гарантійний фонд - дійсно є ряд суперечливих і навіть неринкових моментів (наприклад, в частині відповідальності), але Закон прийнятий і необхідно зробити все можливе, щоб при розробці підзаконних актів відкоригувати двозначні моменти і знайти компроміс.

Це також стосується питання про добровільну участь у Фонді, але він повинен існувати і якимось чином наповнюватиметься, щоб забезпечити кредитними ресурсами дрібних і середніх товаровиробників.

Наголосив на тому, що коли думати про свої позиції як транснаціональні компанії, то не повинні забувати і про те, що Гарантійний Фонд повинен стати істотним явищем на ринку України, роботу якого підтримує Національний Банк, що в свою чергу дозволить банкам значно знизити ставки по кредитах і зробити їх більш доступними.

Запропонував подавати механізми, альтернативні конструктивні принципи які дозволять працювати Гарантійному Фонду (більше відповідальності, саморегулювання і т.п.).

Запропонував усім активно включитися в законотворчу роботу. Свої пропозиції в письмовому вигляді направляти в Міністерство і в Інститут розвитку аграрних ринків.

Голова Комісії

В.Є. Андрієвський

Відповідальний секретар Комісії

Г.М. Коренькова